

XVIII. ÉVFOLYAM / 1. SZÁM
2021. FEBRUÁR

Orvosok Lapja

A Magyar Orvosi Kamara
hivatalos folyóirata

AZ IDŐ SZORÍTÁSÁBAN

AKTUÁLIS

A MOK oltás-
kampányának
indulása

KONZILIUM

COVID-19
betegség, oltás,
védettség

JOGOS KÉRDÉS

Hálapénz
vagy kenőpénz?

FOGORVOSOK

Merre tovább
állami fogászat?

Merre tovább, állami fogászat?

Már több mint egy év eltelt, mióta a Magyar Orvosi Kamara alelnökévé választották dr. Nagy Ákost. Az elmúlt időszak alatt számtalan változás, egy világjárvány és új szolgálati jogviszony is került az egészségügyi döntéshozók asztalára. E havi számunkban az elmúlt egy évről és az aktuálisan a fogorvosokat érinti kérdésekről kérdeztük az alelnök urat.

Hogyan értékeli az elmúlt egy évet?

Vegyesen. Sikeres volt, mert a Kamara szerepe felértékelődött, a kormány elfogadta a kamarai bértáblát, és fellép a hálapénz ellen. Ez persze nem jelenti azt, hogy most akkor elégedetten hátra lehet dőlni, mert rengeteg munkajogi kérdés merül fel a jogviszonytörvénnyel kapcsolatban. Siker az is, hogy közvetlenebb a kommunikáció a tagsággal, az elektronikus felületeken az elnökség jelen van. Ez régebben nem volt így szokás. Ezenkívül komoly arculat- és szervezetfejlesztési háttér munka is folyik (ami kifelé egyelőre még nem annyira látványos).

Jó dolog, hogy az alapellátásban dolgozó közalkalmazottak is megkapják a béremelést. A háziorvos kollégák is jelentős kasszabővítésben részesülnek. Viszont először úgy tűnt, hogy az alapellátásban dolgozó vállalkozó fogorvosok teljesen kimaradnak a finanszírozásbővítésből. A mostani nyilatkozatok alapján ott tartunk, hogy „csak a szokásos”, azaz valószínűleg kerül pénz a fogászati alapellátásba, de most – az interjú készültekor, bármennyire is szeretnénk – még nem tudjuk azt, hogy pontosan hogyan. Láttunk egymásnak ellentmondó tervezeteket, ugyanakkor a nyilatkozatokban elhangzott számok alapján a háziorvosi és fogorvosi ellátás közötti „finanszírozási olló”, úgy tűnik, nőni fog. Kamarai szinten, az Országos Elnökségen belül a fogászat felkerült a térképre, döntéshozói szinten reméljük szintén fel fog.

A koronavírus jelentősen befolyásolta ezt az évet. Mit gondol, a világjárvány mennyire nehezítette meg a közfinanszírozott fogászati ellátást?

Nemcsak a közfinanszírozottakat nehezítette meg, hanem a magánellátókat is. A járvány alatt a NEAK szerződés adott egyfajta biztonságot a szolgáltatóknak, bevezették az átlagfinanszírozást, a magánellátók viszont a teljes leálláskor bevétel nélkül maradtak. Ezt a nagyobb, többszékes rendelővel rendelkező tulajdonosok is megérezték. A betegek

elmaradása nemcsak az orvosokat érinti, hanem a szektor többi szereplőjét is, pl. a fogtechnikusokat, a segédszemélyzetet, de a külföldieket ellátóknál pl. a szállásadókat is.

Emellett fontos megemlítenem, hogy komoly reklám-, illetve marketingtevékenység indult be a különböző felületeken. Látható, hogy nem mindenki tartja be a mindenkire kötelező érvényű Etikai Kódex erre vonatkozó szabályozását.

Mik a legnagyobb problémák jelenleg a közfinanszírozott fogászati ellátással?

Alapvetően az alulfinanszírozottság. Az állam mint finanszírozó nem rak bele annyi pénzt, amennyibe az ellátások valójában kerülnek. Emellett még számos több-kisebb probléma van, mint például a praxishalmazás, az elavult eszközpark vagy a magas fiktív jelentések aránya. Ugyanakkor ezek oka is részben a finanszírozásra, illetve a hiányos szabályozásra vezethető vissza.

Viszont miért is alakult ez így? Az alapellátás háziorvosi részét '92-ben, a fogorvosi alapellátás részét '96-ban privatizálták. A privatizáció eredményeként a termelőeszközök magántulajdonba adását jelenti. De itt nem ez történt, hanem az önkormányzat adta a rendelőt és a felszerelést, az orvos vállalkozása pedig közvetlenül szerződhetett a biztosítóval. Ezt hívták „funkcionális privatizációnak”. A folyamat 2000 körül elmozdult a teljes privatizáció felé; erősödött, amikor egyrészt megszületett a praxisjog (ami valójában egy koncessziós jog), másrészt az eredeti eszköz- és ingatlantámogatási rendelet, ami mellett sokan „hazavitték” a rendelőt.

A háziorvosi praxisjog teljes koncesszió, tehát a piacra lépéshez szükséges, a fogorvosi viszont a NEAK szerződés joga, ami egy bizonyos területen élők ellátási kötelezettségével jár.

A praxisjogra azért volt szükség, mert az említett eszköz- és ingatlantámogatási rendelet mentén az alapellátók (a háziorvosok is) elkezdtek befek-

tetni, és azt védeni illik. Tehát a cél az volt, hogy hosszú távú, védett szerződések legyenek orvosok és önkormányzatok között.

Most ott tartunk, hogy a háziorvosi szakvizsgát kevesen választják, pedig az elején sorbanállások voltak a polgármestereknél, de ma már inkább a járó- vagy fekvőbeteg-ellátás felé orientálódnak a fiatalok, a fogorvosi pálya esetében pedig vagy a nem szerződött szektor felé mozognak, vagy külföldre mennek.

Tudjuk, hogy az új egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló törvény az állami alkalmazásban maradó kollégákra érvényes, míg a privatizált praxisban dolgozókra nem. Mit gondol, hosszú távon tényleg a praxisok államosítása lehet a cél? Kívülről esetleg úgy látszik, hogy az alapellátási praxisprivatizáció rossz találmány, és nem is kellett volna erre felé mozgatni az ellátórendszert. Pedig megfelelő finanszírozás és ellenőrzés mellett jól működhetne. Kicsit olyan ez, mintha vennék egy sportautót, de utána nem gondozzuk, nem tankoljuk, nem cserélünk olajat stb., és panaszkodunk, hogy a Ferrari nem tud autót építeni. Alapjaiban nem a Ferrarival van gond – amit most elvileg Teslává fejlesztünk, de karbantartás nélkül az sem fog működni.

Folyamatosan halljuk a csoportpraxisokkal kapcsolatos gondolatokat a kormányzat részéről, amelyeket alapvetően a háziorvosi ellátásra találtak ki. Mit lát, hogyan tudják ezt alkalmazni az állami fogászatok esetében?

A fogorvosoknál nem annyira plusz szakdolgozókat kellene a rendszerbe vinni, hanem szakorvos-

sokat. Ami érdekes, mert nemrég jött ki a 4/2000. évi egészségügyi miniszteri rendelet módosítása, hogy háziorvos kollégáink használhatják a plusz szakvizsgáikat, míg a fogorvosokkal kapcsolatban nem esik szó a változásról. Kérdés, hogy bevezetik-e a fogszakorvosokat is a módosításba.

Ugyanakkor a fogorvosi rendszerben lévő szakorvoshiány miatt előfordulhat, hogy aki ilyet tenne, azaz használna a szakvizsgáját, pláne, ha egy praxiscsoporton belül, akkor végső soron nem lesz ideje a saját alapellátó körzetét ellátni, és teljes értékű szakellátássá válik – ami egy ellátatlan alapellátó körzetet eredményezne.

Ha megoldjuk a finanszírozási problémákat, milyen más problémákkal néz szembe a közfinanszírozott fogászati ellátás?

Az ellátórendszert meg kell védeni a felhasználóktól. Ez a beteg jelenti, akinek idejében kellene orvoshoz fordulnia, részt kellene vennie rendszeres szűrővizsgálatokon, és így lekerülhetnének azokról a szomorú dobogókról, amelyeken vagyunk bizonyos területeken. Gondolok itt a gyermekek elhanyagolt fogazatára, illetve ez a felnőtteknél az esztétikán kívül – ami komoly pszichés terhet jelenthet – koraszülésekhez vezethet, és fokozottan kellene ellenőrizni a diabéteszes betegeket, a stroke-osokat, a szívbetegeket stb.

Meg kell védeni a rendszert a szolgáltatóktól. Ez a fogorvosokat jelenti, tehát egy komolyabb finanszírozásbővítéshez komolyabban kellene ellenőrizni azt, hogy ki mennyire dézsmálja a közös kasszákat, azaz mennyire validak a jelentések. Ezenkívül a többi orvosi szakág sikereit befolyásolja, hogy igénybe veszik-e a fogorvosi rendszert is a betegek ellátása során, amelynek jó minőségű működése végső soron egy jobb egészségi állapothoz vezet.

És végül a finanszírozó problematikája, különös tekintettel a finanszírozási garanciára... Az államnak minden évben felül kellene vizsgálni a közfinanszírozott fogászatra fordított összeget, amelyet minimum az infláció mértékével kötelezően emelni kellene. Ugyanis a fentebb említett példa alapján, ha egyszer megtankoljuk az autót, akkor csak egy darabig tudunk eljutni vele, utána ugyanúgy tördeljük a kezünket az árokparton, és várjuk a sárga angyalt, ha kifogyott az üzemanyag.

Összességében elmondható, hogy a jelenlegi fogorvosi rendszer nem is annyira rossz, mint amilyennek látszik, csak a rendszervédelemmel kapcsolatosan van még azért némi tennivaló. ●